

+ REPORTAGE DE GENEREUZEN

## ‘Elk kind maximaal kansen bieden: daarom ben ik in het onderwijs gestapt’



Saartje Demeulenaere: ‘Kinderen komen pas tot leren als ze zich goed voelen in de klas.’

**In de Leuvense basisschool Matadi zitten leerlingen uit het gewoon en buitengewoon onderwijs samen in de klas. Leerkrachten zien vooral voordelen. ‘Op maat werken levert winst op voor iedereen.’**

Klaas Maenhout, Foto's: Kristof Vadino

Maandag 4 december 2023 om 17:10



Matadi is een basisschool die tegen de stroom in vaart. Terwijl het buitengewoon onderwijs in Vlaanderen almaar groter wordt, startte ([https://www.standaard.be/cnt/dmf20231203\\_97775973](https://www.standaard.be/cnt/dmf20231203_97775973)), de Leuvense GO!-school vorig jaar

‘leertuinen’ op om jongeren met en zonder beperking samen te brengen. Per leertuin zit zo’n twee derde van de leerlingen op papier in het regulier onderwijs en heeft een derde een attest voor het buitengewoon onderwijs.

Om de werking mogelijk te maken, bundelt de school middelen uit twee potjes. Het regulier onderwijs heeft leerkrachten en een zorgcoördinator in dienst. Het buitengewoon onderwijs beschikt over leerkrachten, opvoeders, ergotherapeuten, logopedisten, orthopedagogen, kinesisten en een psycholoog. Dat geeft een bonte mix aan personeel met elk een eigen expertise. Beide scholen bestonden al langer als stadsscholen, maar werkten weinig samen. Op papier blijven het twee scholen – dat kan niet anders volgens de regelgeving – maar in de praktijk vormen ze één school.

### **Toegevoegde waarde**

‘Het grootste voordeel is dat we nu veel beter problemen kunnen oplossen’, zegt Saartje Demeulenaere (43). Ze neemt dit jaar vooral zorgtaken op en stond vorig jaar voor de klas in leertuin 2. Ze staat sinds 2000 in het regulier onderwijs en vindt in dit project een nieuwe uitdaging. ‘Als je vastzit, bijvoorbeeld met het gedrag van een leerling, zijn er veel meer mensen bij wie je te rade kunt gaan. Het is een verademing dat je als leraar op zoveel expertise kunt rekenen.’



Coraline Kusters: ‘Iedere leerling heeft nood aan rust en structuur.’

Zelf staat ze helemaal achter de leertuinen. ‘We proberen hier ieder kind maximaal kansen te bieden. Daarom ben ik ooit in het onderwijs gestapt.’ Ook Bo Broeckx (26), die orthopedagoog is in het type basisaanbod, ziet in de leertuin voordelen. ‘Voor veel leerlingen is dit een meerwaarde. Ze blijven veel structuur hebben, maar leren ook omgaan met moeilijkheden. Het is een goed opstapje naar het middelbaar en een betere weerspiegeling van de maatschappij.’

De leerkrachten zijn vaak wel nog zoekende, merk je op school. Terwijl in de leertuinen de grenzen tussen gewoon en buitengewoon onderwijs vervagen, voelt het voor sommigen toch een beetje als een buitengewone school die ook regulier onderwijs aanbiedt. Leerkrachten in de leertuinen oordelen daar anders over. ‘Door met verschillende snelheden of niveaus in de klas te werken, boeken we met iedere leerling winst’, zegt Demeulenaere. ‘We geven jongeren meer succeservaringen. Je voelt dat verschil als leerkracht, want kinderen komen pas tot leren als ze zich goed voelen in de klas.’

‘Door in de leertuin te staan, ben ik positiever dan toen ik de infosessie kreeg’, vertelt Coraline Kusters uit de nestklas van de lieveheersbeestjes. Vorig jaar gaf ze les in het type basisaanbod (voor jongeren met specifieke onderwijsbehoeften), maar door een zwangerschap valt ze nu in deze structuurklas van leertuin 1 in. De structuurklas is er voor kinderen die hier nood aan hebben. Automatisch komen hier veel kinderen met een diagnose autisme terecht, maar ook andere kinderen volgen er les. Indien nodig krijgen ze een vast leslokaal voor een volledig jaar en moeten ze zo weinig mogelijk verplaatsingen maken tussen lessen. Andere kinderen vliegen dan weer uit om in niveaugroepjes extra uitgedaagd te worden.

### **‘Vechtpartij schors’**

De grootste troeven volgens Kusters: dat leerlingen via een talentenbord keuzes kunnen of moeten maken, en dat projecten aangepast worden op maat van het kind: zowel naar interesses als naar diepgang. ‘Op maat werken en rust en structuur bieden: iedere leerling heeft daar nood aan’, concludeert ze. ‘Dat is iets wat onvoldoende aan bod komt in de lerarenopleiding.’

In de gedeelde leraarskamer zijn het wel nog de zorgen die de meeste aandacht krijgen. Een leerkracht die gefrustreerd is dat een leerling pas om twintig over negen op school aankwam en moeilijk gedrag stelt, krijgt van een collega te horen dat er thuis elke dag spanningen zijn. Al zijn de gesprekken soms van korte duur. Op het midden van de tafel ligt een walkietalkie. Als er buiten plots iemand ‘vechtpartij schors’ roept, springen zo’n tien leraars recht om naar buiten te hollen en de boel te bedaren. Ook dat pakken ze samen aan.

---

## Meest gelezen dS+



VLAM!

**Eet uw mandarijnen waar ik ze niet kan ruiken**

(/cnt/dmf20231207\_96016079)



COLUMN

**+ De zwanenzang van Bart De Wever**

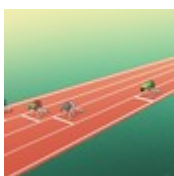
(/cnt/dmf20231207\_97014238)



OPINIE

**+ Waarom we de slechte Pisa-resultaten moeten relativeren**

(/cnt/dmf20231207\_96952382)



OPINIE

**+ Ons onderwijs faalt inderdaad, maar niet hoe u denkt**

(/cnt/dmf20231206\_97279550)